

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 16/20

המבקש: שחר בן מאיר, עו"ד

נגד

- המשיבים:
1. בנימין נתניהו
 2. סיעת הליכוד
 3. עיתון ישראל היום
 4. עמוס רגב
 5. שלדון אדלסון
 6. היועץ המשפטי לממשלה

בקשה שנייה מטעם המבקש לביטול החלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 (כב' השופט ס' ג'ובראן) מתאריך 24.02.2015

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

א. רקע

1. בתקופת הבחירות לכנסת ה-20 עתר המבקש שבכאן (להלן: המבקש, או עו"ד בן מאיר) בפני חברי, השופט (כתוארו דאז) ס' ג'ובראן, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20, להוצאת צו מניעה מכח סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה) כנגד: המשיב 3 (העיתון "ישראל היום" – להלן: ישראל היום), ואחרים, האוסר עליהם לבצע תעמולת בחירות לטובת המשיבים 1-2, וזאת בטענה שהמשיבים בעתירה הפרו את ההגבלות על תעמולת הבחירות הקבועות בחוק דרכי תעמולה (להלן – העתירה המקורית).

עמוד 1 מתוך 6

מסכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il
אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

2. השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן, בתפקידו כיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20, קיים דיון מקיף בעתירה המקורית, ולבסוף החליט, בתאריך 24 בפברואר 2015, לדחות את העתירה האמורה (להלן – ההחלטה המקורית), וזאת, בין היתר, בשל כך שהעותר שם (המבקש כאן – ח"מ) לא הוכיח זיקה אסורה, כנטען על-ידי המבקש, בין המשיבים 1 ו-2 לבין משיבים 3-5 (ראו סעיפים 53, 56 ו-57 להחלטה המקורית).

3. עתירה לבג"ץ שהגיש עו"ד בן מאיר כנגד ההחלטה המקורית – נמחקה, לאחר שמיעת הערות בית המשפט, תוך שמירת טענות לעותר (ראו: בג"ץ 1453/15 עו"ד שחר בן מאיר נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 (04.03.2015); פסק הדין ניתן בהרכב בראשות הנשיאה (דאז) מ' נאור, הח"מ, והשופט צ' זילברטל)).

4. בתאריך 9 בינואר 2017 הגיש המבקש לחברתי, השופטת (כתוארה אז) א' חיות, שכינה באותו זמן כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 – בקשה לביטול "פסק דין מחמת מרמה", ובגדרה ביקש כי השופטת א' חיות תחייב את המשיב 6, היועץ המשפטי לממשלה, להעביר לעיונו של המבקש תמלילי הקלטות של שיחות שנערכו בין המשיב 1 לבין מר ארנון מוזס, ואשר נמסרו למשטרה, על-פי מה שפורסם בתקשורת, במסגרת חקירה שמתנהלת בנושא המגעים שקויימו, לכאורה, בין האישים הנ"ל. המבקש הוסיף וביקש באותה בקשה (להלן: הבקשה הראשונה) כי בהתאם למה שפורסם בתקשורת באשר לאותם תמלילים ולאחר עיון בהם – תבוטל ההחלטה המקורית של השופט ס' ג'ובראן, שכן החלטה זו, לטענת המבקש, התבססה על מצג שווא מצידם של המשיבים 1-2 ביחס לזיקה שבינם לבין המשיבים 3-5.

5. בתאריך 11 בינואר 2017 דחתה חברתי, השופטת (כתוארה אז) א' חיות, את הבקשה הראשונה על הסף, מחמת שאיננה מגלה עילה למתן המבוקש, שכן המבקש לא הצביע על מקור סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לחייב את רשויות האכיפה למסור לידיו, או לידי מאן שהוא אחר – ראיות או תומר מתוך חקירה משטרתית, בעודה מתנהלת, וכן מן הטעם כי טענות המבקש התבססו על פרסומים בתקשורת, שאף הם אינם מהווים ראיה לאמיתות תוכנם (ראו: פסקה 5 להחלטת השופטת (כתוארה אז) א' חיות, והאסמכתאות דשם).

כשולי הדברים אציין כי בבקשתו השנייה שכפני עתה – המבקש לא איזכר את פרטי בקשתו הראשונה, שהוגשה כאמור לשופטת (כתוארה אז) א' חיות, וחבל שכן.

6. בבקשתו הנוכחית שבפני, עו"ד בן מאיר מבקש, פעם נוספת, להצהיר על בטלותה של ההחלטה המקורית, זו הפעם בטענה שההחלטה האמורה הושגה בהתבסס על הצהרות מטעם המשיבים 1-5, שהיו, לדבריו, נגועות כמרמה נוכח עובדות שנתבררו לו רק לאחרונה. בהקשר זה עו"ד בן מאיר מבקש להגיש ראיות חדשות, המתוארות להלן:

(א) פירוט השיחות שקוימו בין המשיב 1 לבין המשיבים 4-5 ותדירותן. פרטים אלה נחשפו בעקבות פסק הדין ב-ע"מ 7678/16 דרוקר נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (07.08.2017) (להלן: עניין דרוקר) והציות להוראותיו. מניתוח פירוט השיחות הנ"ל עו"ד בן מאיר מבקש להסיק כי בתקופת הבחירות לכנסת ה-20 – תדירות השיחות האמורות עלתה באופן משמעותי, ומשכך הוא גורס כי קרוב לוודאי שהן חרגו מעבר לשיח פרטי ומשכך טענותיו בעתירה המקורית היו מוצדקות. למען שלמות התמונה יש לציין פה כי בתאריך 22.08.2017 הוגשה עתירה לדיון נוסף (דנ"מ 6602/17) לגבי הסוגיות העקרוניות שנפסקו בעניין דרוקר (זאת מעבר לגילוי פירוט השיחות שכבר נעשה, כאמור), ועתירה זו הועברה בבית המשפט לטיפול כדי שאכריע, לאחר שיוגשו כל תגובות המשיבים לעתירה הנ"ל, באם לאשר את קיום הדיון הנוסף המבוקש, אם לאו.

(ב) דברים שכתב המשיב 1 בעמוד ה"פייסבוק" שלו בעקבות גילוי פירוט השיחות הנזכר בס"ק (א) שלעיל. לשיטת המבקש בדברים אלה המשיב 1 הודה לראשונה כי השיחות שניהל עם המשיבים 3-4 נגעו, בין היתר, לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ולא היו כגדר שיחות פרטיות בלבד, כפי שטענו המשיבים 1-5, להבנתו, קודם לכן.

ב. פירוט טענות המבקש

7. המבקש גורס כי ההחלטה המקורית של השופט ס' ג'ובראן התבססה על תשובת המשיבים לעתירה המקורית ועל התצהיר שניתן מטעם ראש מטה הבחירות של הליכוד דאז, מר שלמה פילבר, שתמך בתשובה זו. לטענת עו"ד בן מאיר, מספר השיחות שנערכו בין המשיב 1 לבין המשיבים 4-5, בתקופת הבחירות, כפי שהדבר התחוויר בעקבות פסק הדין בעניין דרוקר וגילוי פרטיהם וכן מה שכתב המשיב 1 בדף ה"פייסבוק" שלו לאחר חשיפת פרטי השיחות – מעידים, לשיטת המבקש, כי תשובת המשיבים 1 ו-2 לעתירה המקורית ותצהירו של מר שלמה

פילבר, שתמך בתשובה זו – לא היו אמת (פסקה 39 לבקשה שדכאן). משכך – עו"ד בן מאיר מבקש לקבל את הראיות הנ"ל ולבטל את ההחלטה המקורית.

8. עו"ד בן מאיר מציין עוד בבקשה שבפני כי גם אם לא ניתן להעניק לו עתה את הסעד שביקש בעתירה המקורית – השארת ההחלטה האמורה בתוקפה, עלולה להביא, לטענתו, להתבססות של צדדים שלישיים, כמו מבקר המדינה, עליה, וההחלטה המקורית עלולה אף לעמוד לו למבקש לרועץ, ככל שיבקש להגיש עתירה דומה בעתיד.

ג. הכרעה

9. לאחר עיון בבקשה שבפני ובנספחים הרבים לה, ובהתאם להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בעתירות ובעררים), התשע"ה-2015 – החלטתי לדחות את הבקשה האמורה על הסף, שכן היא אינה מגלה עילה למתן המבוקש בה. אנמק ואפרט מסקנתי זו מיד בסמוך.

10. הלכה היא כי באופן עקרוני בית המשפט איננו נוהג להיזקק לעתירות בעלות אופי תיאורטי (ראו: בג"ץ 10026/04 פועלים אי.בי.אי - חיתום והנפקות בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים (06.02.2005); בג"ץ 5095/07 שורת הדין - Israel Law Center נ' ח"כ פרס (12.06.2007)).

11. עתירה תיאורטית היא עתירה, אשר אין בה כדי לפתור סכסוך פרטני קיים ואין בצידה כנימצא סעד יעיל מן הדין (ראו: בג"ץ 1181/03 אוניברסיטת בר-אילן נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד סד(3) 204 (2011) (להלן – עניין בר-אילן)). בית המשפט, ובהיקש גם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בתפקידו השיפוטי – לא יטו איפוא להכריע בהליך שאין לסעד שינתן בו נפקות מעשית, שכן הכרעה "אקדמית" איננה עולה בקנה אחד עם התפקיד השיפוטי המובהק שנועד להכריע במחלוקות ממשיות ולמצוא להן פתרון משפטי ראוי (להלכה ולחריגים לה – עיינו: בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון פ"ד נג(5) 241, 249 (1999); עניין בר אילן; דברי ב-בג"ץ 8260/16 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' כנסת ישראל (06.09.2017)). לדוקטרינה הבסיסית הנ"ל זו יש אמנם גם יוצאים מן הכלל, ואולם חריגים אלה מתפרשים על דרך הצמצום. לפיכך הטענה המועלית פה כי מדובר בסוגיה משפטית חשובה – איננה מהווה, כשלעצמה, טעם מספיק לצורך כך (ראו: בג"ץ 2406/05 עיריית באר-שבע נ' בית הדין הארצי לעבודה (27.07.2005)).

ואבהיר עוד: במקרה דנן המבקש כותב בעצמו בבקשתו כי אין נפקות מעשית לביטול ההחלטה המקורית. ואכן סעיף 10 לחוק דרכי תעמולה, הקובע הגבלות ואיסורים בדבר

תעמולת בחירות במודעות מודפסות, עליו בעיקר נשען כשעתו המבקש בעתירתו המקורית – עומד בתוקפו בתקופה של 90 הימים שלפני יום הבחירות בלבד (ראו: סעיף 2 לחוק דרכי תעמולה). משכך, לכאורה, אין כל מקום להידרש מחדש להחלטה המקורית, כשחלפו למעלה משנתיים ממועד הבחירות לכנסת ה-20 בהן עסקינן.

12. זאת ועוד – אחרת. המבקש בסעיף 16 לבקשתו מצטט מסעיפים 18 ו-21 לכתב התשובה לעתירה המקורית מטעם המשיבים 1-2, שנתמך כאמור בתצהירו של מר שלמה פילבר, ואשר בהם נאמר כי שיחותיו של המשיב 1 עם ה"ה: אדלסון ורגב, שהם חברים אישיים של ראש הממשלה – היו שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית. עם זאת המבקש נמנע מלאזכר בהקשר זה גם את סעיף 19 לאותו כתב תשובה, שנתמך באותו תצהיר ושבנו נכתב כדלקמן:

"הקשרים שיש לתנועת הליכוד וליו"ר הליכוד, מר בנימין נתניהו עם 'ישראל היום' הם קשרים רגילים הקיימים בין הליכוד כמפלגה פוליטית המיוצגת בכנסת ושהעומד בראשה, מר בנימין נתניהו מכהן כראש הממשלה לבין עיתונאים ואמצעי תקשורת אחרים המסקרים את הפעילות הפוליטית של המפלגות בכנסת ובממשלה. קשרים אלה, המתקיימים בין כל המפלגות במדינה לבין אמצעי התקשורת, נועדו להגשים את זכותם החשובה של האזרחים לדעת מה מעשיהם של הרשות המחוקקת וחבריה ושל הרשות המבצעת וחבריה. ראוי להדגיש, כי חלק מחברי הכנסת של הליכוד הצביעו בכנסת בעד הצעות חוק, שעל פי הפרסומים בתקשורת, לא התאימו לאינטרסים של 'ישראל היום', אלא דווקא לאינטרסים של עיתונים אחרים."

מכאן עולה לכאורה, שבדבריו של המשיב 1, כפי שפורסמו בעמוד ה"פייסבוק" שלו כאמור בפסקה 6(ב) שלעיל – אין משום חידוש המצדיק היענות לבקשתו הנוכחית של עו"ד בן מאיר. יתר על כן, ההסתברויות שאותן מבקש עו"ד בן מאיר להסיק מפרטי השיחות שפורסמו כאמור – אין בהן כשלעצמן משום ראיה לתוכן הדברים שהוחלפו באותן שיחות ולביסוס טענתו של המבקש כי האמור בתצהיר התשובה, שתמך בכתב התשובה של המשיבים 1 ו-2 – היה נגוע במרמה. למותר לציין עוד כי פרסומים שראו אור בתקשורת – אינם יכולים להוות, כשלעצמם, ראיה לאמיתות תוכנם (ראו: בג"ץ 2148/94 גלברט נ' יו"ר ועדת החקירה לבדיקת אירוע הטבח בחברון, פ"ד מח(3) 573, פסקאות 9-10 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) מ' חשין (1994); רע"א 3600/16 אלמוג נ' נוגם תמרוקים בע"מ, פסקה 8 (08.08.2016)).

13. טרם סיום, זה המקום להעיר כי ככל שתיווצר, במערכת בחירות עתידית, מסכת עובדתית חדשה – דרכו של המבקש לבקשת סעד באותה מערכת בחירות, לא תהיה חסומה בשל ההחלטה המקורית, שהיתה יפה לשעתה ולנסיבותיה בלבד (וכמובן, אינני מביע פה כל עמדה

בדבר סיכוייה של עתירה עתידית כזו, באם תוגש). זהו לכאורה אף הדין באשר להסתמכותם האפשרית של רשויות מינהליות אחרות על ההחלטה המקורית, ככל שהדבר ידרש.

14. לבסוף ולמען הסר ספק אבהיר כי אין בכל האמור לעיל כדי לקבוע מסמרות כלשהן לגבי מה שיתכן ויעלה (אם בכלל) בחקירות המתנהלות עדיין במכלול תחת פיקוחו של היועץ המשפטי לממשלה (שהוא משיב מס' 6 בבקשה שבפני), ובהקשר זה זכויות וטענות כל הצדדים שמורות להם.

15. מכל הטעמים שפורטו לעיל – הבקשה שבפני נדחית.
משלא נתבקשה תגובה – אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ' בטבת התשע"ח (20.12.2017).

חנן מלצר, שופט

המשנה לנשיא בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21